

ΕΠΕΙΓΟΝ

Αθήνα, 26 Ιανουαρίου 2009
Αρ. Πρωτ: 16335.08.2.2

Πληροφορίες: Χάρης Σιμόπουλος
Τηλέφωνο: 210-****
Fax: 210-****

Προς
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
Γενικό Γραμματέα, κ. Π. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ
Γενική Διεύθυνση Αλλοδαπών & Μετανάστευσης
ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ 2, ΑΘΗΝΑ

Θέμα: Προβλήματα θεσμικού πλαισίου καθεστώτος διαμονής άσκησης ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας αλλοδαπών στην Ελλάδα.

Ο Συνήγορος του Πολίτη με το με Α.Π.: 16355.08.2.1/27-11-2008 έγγραφό του έθεσε υπ' όψιν σας ορισμένες προτάσεις για τη βελτίωση του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου που αφορά το καθεστώς διαμονής αλλοδαπών για άσκηση ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας. Την πρωτοβουλία μας αυτή παρακίνησε η διαπίστωση, βάσει αναφορών που έχουν περιέλθει σε γνώση του, ότι το ο ιδιαίτερα περιοριστικός χαρακτήρας του εν λόγω θεσμικού πλαισίου έχει προκαλέσει σοβαρά προβλήματα σε ό,τι αφορά το καθεστώς διαμονής των ενδιαφερομένων, σε βαθμό τέτοιο ώστε η χορήγηση άδειας διαμονής για άσκηση ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας να έχει καταστεί η πλέον δυσλειτουργική διαδικασία του μεταναστευτικού νόμου που οδηγεί τη Διοίκηση σε αθρόες απορρίψεις σχετικών αιτημάτων.

Το άρθρο 44 § 6 του ν. 3386/2005, όπως αντικαταστάθηκε, όλως προσφάτως, με το άρθρο 45 § 1.δ του ν. 3731/2008, προβλέπει την παροχή δικαιώματος άσκησης ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας στους κατόχους άδειας διαμονής του άρθρου αυτού (άδεια διαμονής για ανθρωπιστικούς λόγους ή και λόγους που καθιστούν αναγκαία τη διαμονή του αλλοδαπού στην Ελλάδα), εφόσον ο ενδιαφερόμενος κατείχε προηγουμένως άδεια διαμονής για ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα και η δραστηριότητα εξακολουθεί να υφίσταται. Για την ανανέωση των αδειών αυτών θα εξετάζεται η συνδρομή των προϋποθέσεων ανανέωσης αδειών διαμονής για ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα.

Η καταρχήν θετική αυτή ρύθμιση, η οποία φαίνεται να αποσκοπεί στην επαναφορά στη νομιμότητα διαμονής των ασκούντων ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα αλλοδαπών που την απώλεσαν λόγω των περιοριστικών προϋποθέσεων χορήγησης της σχετικής άδειας διαμονής, εκτιμάται ότι αποτελεί μια μεταβατική ρύθμιση με σκοπό τη μείωση της έντασης του επίμαχου προβλήματος.

Ωστόσο, βάσει της οριζόμενης πάγιας διοικητικής πρακτικής, στους αλλοδαπούς που θα έχει απορριφθεί το αίτημα χορήγησης άδειας διαμονής για άσκηση ανεξάρτητης

οικονομικής δραστηριότητας και θα αιτηθούν άδεια διαμονής βάσει του άρθρου 44 του ν. 3386/2005 δεν θα χορηγηθεί η βεβαίωση κατάθεσης αίτησης για έκδοση άδειας διαμονής, η οποία αποτελεί τίτλο προσωρινής νόμιμης διαμονής.

Η αναμονή για την εξέταση των αιτήσεων για χορήγηση άδειας διαμονής βάσει του άρθρου 44 του ν. 3386/2005 είναι ιδιαίτερα μακροχρόνια, λόγω του δυσανάλογα μεγάλου όγκου κατάθεσης σχετικών αιτήσεων σε σχέση με τις πραγματικές δυνατότητες διεκπεραίωσής τους από την αρμόδια υπηρεσία του ΥΠ.ΕΣ. Ακόμη και στην περίπτωση που τα σχετικά αιτήματα εξεταζόταν κατά προτεραιότητα οι ενδιαφερόμενοι θα παρέμεναν για μια σημαντική περίοδο χωρίς νομιμοποιητικά έγγραφα διαμονής. Περαιτέρω μια κατά απόλυτη προτεραιότητα εξέταση των σχετικών αιτήσεων θα είχε ως παρεπόμενο αποτέλεσμα, δεδομένων των πεπερασμένων δυνατοτήτων της αρμόδιας υπηρεσίας, την εμπλοκή όλων των υπόλοιπων αιτημάτων για χορήγηση άδειας διαμονής βάσει του άρθρου 44. Τέτοια εμπλοκή μπορεί να δημιουργήσει αξιόλογα προβλήματα στην εύλογη λειτουργία του μεταναστευτικού θεσμικού πλαισίου, καθώς η χορήγηση άδειας διαμονής βάσει του άρθρου 44 αποτελεί κρίσιμη ασφαλιστική δικλείδα του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου για την κατ' εξαίρεση ένταξη στη νομιμότητα διαμονής, αλλοδαπών που ενώ έχουν έναν ισχυρό δεσμό με την Ελλάδα στερούνται των προϋποθέσεων για τη χορήγηση των λοιπών αδειών διαμονής που ορίζει ο μεταναστευτικός νόμος.

Σε κάθε περίπτωση πιθανολογείται σφόδρα ότι η αναμονή εξέτασης του αιτήματος για χορήγηση άδειας διαμονής βάσει του άρθρου 44 θα προκαλέσει στους ασκούντες ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα ανυπέρβλητα προβλήματα σε ότι αφορά τη λειτουργία της δραστηριότητας εφόσον αυτοί δεν εφοδιαστούν με έναν προσωρινό τίτλο διαμονής (όπως η βεβαίωση κατάθεσης αιτήματος). Προβλήματα τα οποία ενδέχεται να οδηγήσουν στην παύση λειτουργίας των περισσότερων επιχειρήσεων – δραστηριοτήτων των αλλοδαπών που θα επιδιώξουν να υπαχθούν στις ρυθμίσεις της εν λόγω διάταξης.

Κατ' αυτόν τον τρόπο η ρύθμιση καταλήγει να καθίσταται σε σημαντικό βαθμό ατελέσφορη. Αυτό διότι η μη κατοχή ενός προσωρινού τίτλου διαμονής από τους ενδιαφερομένους μέχρι την εξέταση της υπόθεσής τους φαίνεται, εκ των πραγμάτων, να υπονομεύει τον σκοπό της εν λόγω ρύθμισης που είναι η συνέχιση της άσκησης της οικονομικής δραστηριότητας των αλλοδαπών που κατείχαν άδεια διαμονής για ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα.

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, ο Συνήγορος του Πολίτη, σε συνέχεια του προαναφερόμενου εγγράφου του και της πρόσφατης νομοθετικής πρωτοβουλίας σας, θέτει υπ' όψιν σας τις ακόλουθες προτάσεις, προκειμένου να επιτευχθεί ο επιδιωκόμενος στόχος της επίμαχης διάταξης αλλά και να διασφαλιστεί η ένταξη στη νομιμότητα διαμονής ενός τμήματος του αλλοδαπού πληθυσμού που κατά τεκμήριο αποτελεί από τα πλέον ενταγμένα στην ελληνική κοινωνία και οικονομία:

- Στους κατόχους προηγούμενης άδειας διαμονής για άσκηση ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας το αίτημα ανανέωσης της οποίας έχει απορριφθεί που αιτούνται άδεια διαμονής βάσει του άρθρου 44 του ν. 3386/2005 να χορηγείται βεβαίωση κατάθεσης η οποία να επιτρέπει την άσκηση ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας και την παροχή εργασίας, έργου ή υπηρεσίας.
- Η χορηγούμενη άδεια βάσει του άρθρου 44 για τους προηγούμενους κατόχους άδειας διαμονής για ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα να ανανεώνεται όχι μόνο για τον σκοπό αυτόν (δηλ. για ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα υπό τις προβλεπόμενες προϋποθέσεις της προαναφερόμενης διάταξης), αλλά και για κάθε άλλο οριζόμενο σκοπό

- από τον ν. 3386/2005 (λ.χ. εργασία, οικογενειακή συνένωση κ.ο.κ.), εφόσον βέβαια ο ενδιαφερόμενος πληροί τις ειδικές κατά περίπτωση προϋποθέσεις χορήγησης κάθε άδειας.
- Στην περίπτωση που η Διοίκηση αποφαινεται θετικά στο αίτημα του ενδιαφερομένου, το χρονικό διάστημα από την απόρριψη ανανέωσης της άδειας διαμονής για ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα έως την έναρξη ισχύος της άδειας διαμονής βάσει του άρθρου 44 να θεωρείται ως διάστημα νόμιμης διαμονής του στη χώρα, ώστε ο δικαιούχος να μην διακόπτει τη συνεχή, συνηθέστατα, μακροχρόνια διαμονή του στη Ελλάδα. Αυτό διότι εκτιμάται, βάσει των αναφορών που έχουν κατατεθεί στην Αρχή μας, ότι η συντριπτική πλειονότητα των ενδιαφερομένων κατοχυρώνουν άμεσα δικαίωμα αίτησης αόριστης διάρκειας άδειας διαμονής.

Θα εκτιμούσαμε ιδιαιτέρως εάν λαμβάνατε υπόψη σας τους στο ομολογουμένως σοβαρό έργο σας για τη συνεχή βελτίωση του θεσμικού πλαισίου της μετανάστευσης.

Ευχαριστούμε για τη συνεργασία και παραμένουμε στη διάθεσή σας για κάθε διευκρίνιση. .

Με τιμή,

Ανδρέας Τάκης